

NOTA DE PREMSA

JARC-COAG EXIGEIX A L'ADMINISTRACIÓ QUE COMPTI AMB LA FEINA DE PAGESOS I RAMADERS PER EVITAR LA PROLIFERACIÓ D'INCENDIS

- L'organització agrària considera que la pastura de sotabosc és una eina molt eficaç amb un cost econòmic molt baix

- Des de JARC-COAG es demana que s'impulsi un pla per a que els aturats puguin treballar a les tasques de neteja dels boscos catalans

JARC-COAG ha demanat avui que des de l'Administració es tingui en compte la feina que poden fer els pagesos i ramaders per evitar la proliferació d'incendis forestals a Catalunya. Una tasca que passa per impulsar la pastura de sotabosc, amb un baix cost econòmic, o en pensar en els aturats com a mà d'obra per contribuir a les tasques de desbrossament però també per impulsar iniciatives que mantinguin les lleres dels rius netes i adaptar diferents normatives a les necessitats de l'agricultura mediterrània.

Des de JARC-COAG ja hem dit reiteradament que el sector agrari és estratègic, i no ho és només des del punt de vista de l'alimentació, sinó que els pagesos i ramaders tenen un paper clau com a preservadors de l'entorn i per tant són una eina de prevenció molt important i a tenir en compte si es vol lluitar seriosament contra els incendis forestals a Catalunya. Avui, mentre l'àmbit rural suposa el 97% de la superfície de Catalunya, només un 2% de pagesos i ramaders s'ocupen de gestionar-lo.

Des del nostre punt de vista, la prevenció vol dir "desenvolupar estratègies a curt, mig i llarg termini i dotar-les pressupostàriament i amb convenciment" ja que està clar és que on hi ha un camp llaurat, una vinya conreada... el foc s'atura, ja que esdevé una barrera natural que si bé no és tan espectacular com un helicòpter que sobrevola un incendi, si és més efectiva, barata i per tant sostenible.

Un dels elements que contribueix a que el foc es propagui amb gran rapidesa són les rieres i els marges bruts de canyissos i bardisses secs que es converteixen en veritables polvorins que fan córrer el foc i suposen un perill i amenaça constant. La tasca de manteniment d'aquests rius, rieres i rierols pertany a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i es dona la paradoxa que si un pagès actua sobre aquestes zones té automàticament garantida una sanció.

Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya

Un altre tema molt important en la prevenció dels incendis forestals fa referència al **compliment de les mesures de Condicionalitat** que es desprenen de la PAC i que demostren, una vegada més, que aquesta no està pensada per a l'agricultura i la ramaderia de la Mediterrània, on l'índex de pluviometria és molt escàs. En aquest sentit, cal dir que en una **finca de conreus herbacis de secà no s'hi pot fer un llaurat de volteig (enterrar el rostoll) entre el mes de juny, és a dir, després de la collita, i el mes de setembre** ja que només està autoritzat enterrar-lo a 20 cm i per tant, això i res és el mateix. Així ens trobem que **a l'època de més risc d'incendi a la mediterrània, els nostres camps tenen una capa de material combustible molt important que provoca que la propagació sigui molt més ràpida** del que ho seria si la finca estigués llaurada.

Precisament i per validar aquest argument, val a dir que **el DAAM ha demanat als pagesos que davant l'imminent onada de calor d'aquests propers dies, es prohibirà fer foc, empackar palla i s'ha demanat als productors que tenen terres en zones properes a una massa boscosa que procurin llaurar-los.**

Un altre dels elements que juga a la contra és la *Ley de Montes de 2003* en la qual es considera com a tal "tot terreny en el que vegetin espècies forestals, arbòries, arbustives, de matoll o herbàcies, ja sigui espontàniament o que procedeixin de la sembra o plantació i que puguin complir funcions ambientals, protectores, productores, culturals, paisatgístiques o recreatives". **Mentre al segle XIX a Catalunya hi havia un 50% de superfície agrícola i només un 18% de boscos, actualment la tendència s'ha invertit fins arribar al punt que la superfície forestal és del 64%. Només a Tarragona, l'increment de terres de conreu que ha passat a ser zona boscosa ha estat del 43%, duplicant la mitjana catalana (+20%).**

Això a la pràctica suposa que **una finca agrícola abandonada es converteix en només dos anys en forestal**, amb l'agreujant que no la gestiona ningú i per tant, només és combustible per als incendis que es declaren a la zona. **A JARC-COAG tenim nombrosos exemples de pagesos que han patit tota mena de problemes i sancions quan han volgut retornar aquestes finques a l'activitat agrícola fent rompudes**, que en el fons no deixen de ser tallafocs. Les sancions que se'ls han imposat oscil·len entre els 1.000 i els 100.000 euros i l'argument que es fa servir és que les rompudes erosionen el sòl, quan en realitat un terreny que es conrea no s'erosiona.

Un altre dels principals problemes dels nostres boscos és la rendibilitat que aquests tenen per als seus propietaris. I si aquesta no es rendible, difícilment podrem mantenir els boscos nets. Ara fa dos anys, es **va excloure els boscos de la designació de zona de pastura i per tant, es va perdre l'accés als ajuts relacionats que permeten fer una neteja del sotabosc eficient.** Des de **JARC-COAG** considerem que aquesta és una eina clau per al manteniment i la prevenció dels incendis forestals ja que **alhora garanteix la continuïtat de l'activitat ramadera de la pastura**, amb una clara funció mediambiental.

Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya

Per això, en un moment en el que **s'està elaborant un Pla de Recuperació de l'oví-cabrum a Catalunya** creiem que aquesta **és una eina molt important per ajudar un sector en recessió**, ja que el cens de femelles el 2011 era de només 524.441 caps, **un descens del 40% en els darrers vuit anys**.

Aquest potencial de gestió d'àmplies zones agrícoles i forestals es concreta en dades com que **un ramat de 400 cabres és capaç de netejar 400 hectàrees de sotabosc a un cost que ronda els 160€ per hectàrea cada 4 anys, mentre que si aquesta tasca es fa amb mitjans mecànics o manuals el seu cost oscil·la entre els 1.000 i els 1500 euros per hectàrea cada 4 anys**. Però a data d'avui aquesta importància socioambiental del sector no ha estat reconeguda ni impulsada amb prou coratge.

Des de **JARC-COAG** pensem que si com a societat pretenem que els propietaris forestals netegin, facin tallafocs, esporgues... **cal que tot plegat sigui rendible**, o en el cas que no ho sigui es disposi d'alguna **mena d'ajut de l'Administració per la seva contribució mediambiental** així com **que es potenciï l'assegurança del bosc** adaptant-la a les necessitats del sector. En aquest sentit, a Catalunya es van contractar l'any passat pòlisses per a 170 hectàrees de bosc (una a Girona, una a Barcelona i tres a Lleida).

Ahora creiem que una altra de les sortides sostenibles seria el treball amb les **empreses de biomassa mitjançant agrupacions de propietaris forestals** per tal que valoritzin la producció que hi ha als nostres boscos ja que si tenim en compte que **3 kg d'estella al 30% d'humitat suposen 1 litre de gasoil, tenim estocats als nostres boscos ni més ni menys que 20.000 milions de litres de gasoil**.

Finalment, i davant la proposta del Govern la Generalitat arran dels darrers incendis forestals de que els presos puguin condonar parcialment les seves penes per treballar en la neteja dels boscos, des de **JARC-COAG considerem que si bé és una bona proposta, també entenem que el seu impacte serà a mig i llarg termini**, ja que per dur-lo a la pràctica cal reformar el Codi Penal i això suposa la seva corresponent tramitació parlamentària.

Per això, i tenint en compte l'actual situació econòmica que ha fet que **al mes de juliol a les comarques de Tarragona hi ha 67.000 aturats** segons el Servei d'Ocupació de Catalunya, des de **JARC-COAG considerem que és més factible habilitar plans d'actuació tenint en compte aquesta bossa de mà d'obra que hauria de ser mínimament remunerada amb convenis amb l'empreses privades** fer la tasca de neteja dels boscos, ja que això milloraria la gestió del sotabosc però també l'autoestima i situació personal d'aquells que s'acullin a aquests plans.

Per més informació podeu contactar amb premsa al 639652446